No. 2962 Woensdag 29 Juni 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

De nieuwe Ongevallenregeling II.

Wij lezen in het rapport-Verwey, dat reeds bij beschikking van 29 Augustus [illegible] door Gouverneur van Slobbe een commissie werd ingesteld ter bestudering van voorzieningen o.m. op het gebied van beroepsongevallen. De Commissie bracht op 7 September 1932 een voorlopig rapport uit en op 28 September d.a.v. schreef de Gouverneur aan den Minister van Koloniën. „Met de Commissie achtte de Gouverneur maatregelen tot regeling van gevolgen van beroepsongevallen zeer gewenst, ofschoon kon worden vastgesteld, dat de grote werkgevers reeds de gevolgen van bedrijfsongevallen in materieel opzicht voor de betrokkenen zoveel mogelijk verlichten. Vastlegging van het moreel recht in een wettelijk recht kon z.i. niet uitblijven."

[illegible] de vraag van de wenselijkheid [illegible] 't punt: wie zal de risico dragen? [illegible]verzekeringsbank achtte het on[illegible] voor dit gebiedsdeel een ge[illegible]keringsbedrijf op te richten. [illegible] een wettelijke regeling der ongevallen wenselijk geacht. Derhalve kwam het Bestuur met een ontwerp, dat wèl aan de arbeiders recht op schadeloosstelling toekende bij ongevallen, maar dat de werkgevers niet verplichte zich te verzekeren tegen het risico van uitkeringen te moeten doen. Zodat, in[illegible] werkgever finincieel niet in staat [illegible] zijn de verplichte uitkeringen te [illegible] de arbeider achter het net zou vis-

[illegible] het Engelse systeem van de [illegible]'s Compensation Act van 1897. [illegible]stuur was huiverig om het Gou[illegible] als verzekeraar (assuradeur) [illegible] optreden. Na het eindverslag schreef de Gouverneur o.a.: „Men kan niet verlangen, dat het Gouvernement als verzekeraar gaat optreden als dat niet absoluut noodzakelijk is en verder, kan niet worden gedoogd, dat een werkgever zijn zware ongewenste risico's zou afschuiven op het Gouvernement en de [illegible] voor zich zelf houden. Daarin zou [illegible] getreden kunnen worden".

Bij de mondelijke behandeling evenwel werd het bewuste artikel aldus geredigeerd, dat a. de werkgever zelf het risico mag dragen als, hij aantoont, dat hij financieel in staat is de nakoming van zijn eventuele verplichtingen te waarborgen. Hier voor komen uiteraard alleen grootwerkgevers in aanmerking.

b. Anders moet hij zijn risico onderbrengen bij een verzekeringsbedrijf of subsidiair bij het Gouvernement.

De opname van deze verzekeringsplicht [illegible] belangrijke stap geweest in de [illegible]richting. De opzet der verordening [illegible] zeer veel mee gewonnen.

[illegible] Verwey heeft vervolgens in [illegible] van een [illegible]cht medewerking te vinden van een verzekeringsbedrijf, met name van Centraal Beheer, dat in Holland het leeuwenaandeel heeft in de uitvoering van de Ziektewet (de Ongevallenwet wordt nog uitgevoerd door Raden van Arbeid en Rijksvezekeringsbank, slechts de risico-overdracht kan bij een N. V. of Vereniging worden gedaan). Gedacht werd aan een Curaçaose onderlinge van Werkgevers, die zich zou kunnen herverzekeren bijv. bij den Centrale Werkgevers Risico Bank (aangesloten bij Centraal Beheer). Doch het risico was te onzeker en Centraal Beheer wilde er [illegible] ook nog niet aan.

[illegible]geraden [illegible] maatschappij in verbinding te tre[illegible]

Na [illegible] nodige overleg bleek, dat nóch de Nieuwe Eerste Nederlandse, nóch de Fatum principieel bezwaar hadden tegen de verzekering van de Curaçaose werk[illegible] vraag kwam ter sprake, of [illegible]tschappij alle risico's zou [illegible] dragen of alleen de excedenten (stoprisico).

Blijkbaar prefereert dhr. Verwey een uitvoering der verordening door particuliere instellingen boven ambtelijke uitvoering. En terecht. De uitvoering moet wel het meest vlot gaan, indien belanghebbenden zelf eraan meewerken en de [illegible] zullen steeds zo laag mogelijk [illegible] worden. Het Gouvernement zal [illegible] risico hoeven te dragen en de arbeider is toch zeker, dat hij het hem toekomende ontvangt. Bovendien zal door telkens het gevarencijfer te herzien voor de ondernemingen (aan de hand van het bij haar gelopen risico) een prikkel worden geschapen om dat risico zo laag mogelijk, dus de veiligheid zo groot mogelijk te doen zijn.

[illegible]wel schijnt het vooralsnog niet [illegible] de verzekering buitenambtelijk [illegible] uitvoeren. Wij hopen, dat zulks [illegible] over enige jaren, als men over betere cijfers beschikt en het risico beter berekend kan worden, het geval zal zijn.

Thans dus treedt het Gouvernement voorlopig op als assuradeur behoudens voor de z.g. eigen risicodragers. Men moet deze — zuiver privaatrechtelijke — hoedanigheid van verzekeraar goed onderscheiden van de hoedanigheid van „Overheid", die ook moet toezien op de uitvoering van deze verordening. Alléén in het laatste geval treedt het Gouvernement als Overheid op.

Het was dus consequent (hoewel wij met het oog op de practijk zouden willen zeggen: té consequent) dat de Staten bezwaren hadden om de premies min of meer gelijk te stellen met belastingen, wat de inning betreft. In Nederland worden op dit punt aan de Rijksverzekeringsbank ook meer faciliteiten verleent, dan een particuliere maatschappij zou hebben.

Over de inhoud van de verordening spreekt dhr. Verwey zelf bijna niet. Heel simpel wordt slechts opgemerkt: tot uitvoering moet nog worden gebracht de verordening van 18 Juni 1936 P. B. 1937 No. 5 enz.

Wij mogen daaruit de conclusie trekken dat dhr. Verwey het in het algemeen met deze verordening eens is. Wij hadden verwacht, dat dhr. Verwey ook wel enige veranderingen in de artikelen zou hebben voorgesteld, omdat daartoe zeker reden aanwezig is.

Als wij hier enige bezwaren, zelfs ernstige bezwaren tegen de Ongevallenverordening aanvoeren, verwachten wij niet de tegenwerping van met mosterd na de maaltijd te komen. Vrijwel al deze bezwaren zijn reeds meer dan drie jaar geleden gemaakt, in de vorm van een zestal gedegen artikelen in La Union. Bovendien heeft de Volksbond er in een tweetal rekesten aan de Gouverneur op gewezen. Diverse toen betoogde verbeteringen zijn trouwens in de verordeningen opgenomen. Wij noemen bijvoorbeeld de verplichte verzekering, de zorg voor ouders, indien getroffene hun kostwinner was, de bepaling, dat het verlies van beide ogen algehele invaliditeit oplevert, de berekening van het dagloon voor gedeeltelijke [illegible]

De bezwaren [illegible] in drie categorieën:

a. de bezwaren tegen de beperktheid der verordening;
b. bezwaren tegen de regeling der verzekering en der medische behandeling;
c. bezwaren tegen bepaling der schaloosstelling.

Deze volgorde geeft tevens een climax aan voor de urgentie der moeilijkheden. Komen de eerstgenoemde niet onverwachts, de laatste kunnen de uitvoering der verordening zeer ernstig belemmeren.

De beperktheid der wet.

Deze verordening is een voorzichtige eerste stap. Het is al van veel belang, dat die stap gezet wordt. Doch we hopen, dat zodra de verordening wat ingelopen is, men zal zien hoe „voorzichtig" deze eerste sctap is geweest. Voorlopig worden alleen de meer dan normale risico's veilig gesteld. Maar normale risico's zijn ook risico's en [illegible] zijn, zouden zij tot een normaal bedrijfsrisico, waarvoor dus een voorziening nodig is, moeten worden gerekend.

Overigens brengt de splitsing in normale en bijzondere risico's, grensmoeilijkheden mee, die nog vermeerderd worden door de vage uitdrukkingen in de wet. Valt het schildersbedrijf eronder? De chauffeurs der posterijen? Magazijnknechten?

De tweede beperking geldt de percentages. Hoogstens 50% van het loon is toch werkelijk niet veel. Als een arbeieer 16 gulden verdient, moet zijn gezin zolang hij arbeidsongeschikt is, maar van 8 gulden zien rond te komen. In Nederland is dit percentage 70.

De maatstaven voor invaliditeits-percentages beperken de verordening eveneens. Men moet er in elk geval rekening mee houden, wat de invaliditeit maatschappelijk betekent. Het maakt inderdaad groot verschil, of een marconist of een bankwerker zijn rechterhand verliest of een opzichter. Men kan de maatschappelijke invaliditeit niet a priori vaststellen.

Een beperking is ook de bepaling, dat het ongeval **in het bedrijf van de werkgever** in verband met de uitoefening van de te verrichten arbeid moet plaats hebben. Hierdoor wordt het zeer moeilijk aan een arbeider uitkering toe te kennen, indien hij op (de kortste) weg van of naar zijn werk een ongeluk krijgt. In Nederland wordt die schadeloosstelling wèl toegekend. Het ongeval staat dan ook zeer zeker „in verband met de uitoefening van de te verrichten arbeid." En waarom eigenlijk deze beperking? De vetgedrukte woorden kunnen zonder meer geschrapt worden.

Tenslotte is nog een beperking, dat premiegelden niet tot het loon geteld worden. Het toekennen van premies is een zeer nuttig economisch systeem, dat ook op Curaçao veel wordt toegepast. De premies zijn practisch een deel van het loon en behoren in aanmerking te worden genomen bij de bepaling van het dagloon.

De verzekering en de medische behandeling.

Doordat de mogelijkheid tot verzekering eerst later in de verordening is opgenomen, zijn de bepalingen hier en daar niet helemaal consequent. Werkgevers, die ten genoege van den Gouverneur kunnen aantonen, dat zij financieel in staat zijn, de nakoming der verplichtingen te waarborgen, mogen hun eigen risico dragen.

Een bepaalde garantie behoeven deze werkgevers niet te geven. Maar (daar wijst het rapport Verwey terecht op) het Gouvernement laadt door een dergelijke vergunning de zware morele verantwoording op zich, dat eventuele getroffenen ook werkelijk hun schadeloosstelling krijgen, ook indien de werkgever insolvent raakt of zijn bedrijf opheft.

Voor verzekerde werkgevers bestaat die verantwoording niet, omdat deze mogelijkheden al in de premie zijn voorzien.

De permanente uitkering kan „in buitengewone gevallen" (ter beoordeling van de commissie, die ook bemiddeling verleent als partijen het niet eens zijn over de grootte der schadeloosstelling; hier echter heeft die commissie beslissende bevoegdheid!) worden omgezet in een uitkering eens ,evengroot als zesmaal de jaarlijkse uitkering.

Het zou gewenst zijn te bepalen, dat onder „buitengewone" gevallen niet verstaan wordt insolvabiliteit of opheffing van het bedrijf van de eigen risico dragende werkgever. [illegible] tussen verzekerde en niet verzekerde werkgevers. Immers voor de verzekeraars zullen dergelijke „buitengewone" gevallen niet plaats hebben; de verzekeraar moet zijn premie zo stellen, dat permanente uitkeringen eens vooral zijn veilig gesteld. En de arbeiders zouden in de meeste gevallen ernstig benadeeld worden, indien zij in plaats van hun geregelde jaarlijkse uitkering zesmaal dat bedrag ineens zouden krijgen.

Indien er een ongeval plaats heeft, zorgt de werkgever, dat er een dokter wordt gehaald voor de eerste hulp. Maar wie bepaalt, welke dokter de eigenlijke behandeling op zich neemt? De eigen risicodragers zullen hun vaste artsen hebben. Voor de verzekerde werkgevers, zou het gewenst zijn uitdrukkelijk de bepaling op te nemen, dat (voorzover de aard van de behandeling een keuze toelaat) aan de arbeiders een vrije artsenkeuze moet worden gelaten. Dit punt is momenteel nog onzeker. Het systeem der verordening zou ons neigen tot de veronderstelling, dat ook hier de werkgever wel zal hebben te beslissen. Anderzijds ware in deze veronderstelling de bepaling van art. 6 sub 10 min of meer overbodig, waarbij de arbeider nog eens de **bijzondere** plicht wordt opgelegd (blijkbaar vooral ná de eerste behandeling) om zich te onderwerpen aan een door de werkgever aangewezen behandeling. Daaruit zou men dus de conclusie trekken, dat de arbeider in het algemeen wèl vrije artsenkeuze heeft.

Men zegt, dat de premies der verzekering gedeeltelijk daarom zo hoog zijn, omdat de dokterskosten hier naar verhouding zo veel hoger zouden zijn dan in Nederland. Indien daarmee een lagere premie is te bereiken, lijkt het aanbevelingswaardig eventueel één vaste behandelende geneeskundige voor de ongevallenverzekering te laten uitkomen. Zelfs al zou daarmee dus de vrije artsenkeuze vervallen. Een aparte controlerende geneesheer voor de ongevallen is dan sechts van secundair belang. Doch voorop moet staan, dat zulks een aanmerkelijke financiele besparing geeft.

De invaliditeitspercentages worden voorzover zij niet direct af te lezen zijn uit het lijstje in de verordening (verlies van ogen 100%, been 55%, voet 50% etc.) — vastgesteld door een commissie van deskundigen, te benoemen door den Gouverneur. Dat is aardig omslachtig.

Trouwens wie moet aflezen uit het bedoelde lijstje, hoe groot het invaliditeitspercentage is? Waarschijnlijk de werkgever, want die moet de schadeloosstelling vaststellen.

Het zou veel eenvoudiger zijn steeds aan den medicus op te dragen het invaliditeitspercentage vast te stellen (en daarbij al of niet maatstaven mede te geven) en de bedoelde commissie alleen voor beroepsongevalen betreffende de vaststelling van dit percentage te laten beslissen.

Voor de werkgever geeft het dan ook dit grote voordeel, dat deze zich daarover het hoofd niet hoeft te breken en slechts **uit te rekenen** heeft, waarop de arbeider recht heeft. Zoals de bepalingen nu luiden, kon het wel eens dikwijls misgaan, terwijl het de verzekerde werkgever niets kan schelen, hoeveel de schadeloosstelling bedraagt, sterker nog, terwijl hij van die rompslomp het liefst zoveel mogelijk verlost zou zijn.

De vaststelling en het beroep.

En hiermede zijn we tot onze laatste en dringendste categorie gekomen. Volgens deze verordening stelt de werkgever de schadeloosstelling vast. Dat is mis. Niet zozeer voor de eigen risicodragers: dat zijn grote maatschappijen, die weten hoe ze met de verordening moeten omspringen, en voor wie de uitvoering der verordening geen moeilijkheden zal opleveren. Hier is slechts regelmatig toezicht van het Gouvernement vereist, om ook de schijn te vermijden, dat zo'n werkgever van de eenzijdige vaststelling der schadeloosstelling gebruik zou maken om zichzelf te bevoordelen. Immers: hoe lager deze schadeloosstelling, des te groter het voordeel van de werkgever.

Maar voor een verzekerde werkgever maakt het weinig uit, hoe groot de schadeloosstelling is. Hij is toch verzekerd. Wij verwachten zelfs dat veel verzekerde werkgevers uit een gevoel van humaniteit geneigd zullen zijn de schadeloosstelling zo groot mogelijk te bepalen. Het gaat toch van de grote hoop!

Behalve dat de verzekerde werkgevers in het algemeen weinig interesse erbij zullen hebben, zullen zij ook dikwijls niet in staat zijn de verordening punctueel uit te voeren. Werkgevers zijn geen ambtenaren en ze hebben wel wat anders te doen, dan hun hoofd te breken over allerlei wettelijke bepalingen.

En het derde bezwaar tegen de vaststelling door den werkgever is de eenzijdigheid. Dat mag in het gros der gevallen goed gaan, zodra er verschil van mening is tussen patroon en arbeider, komt dat natuurlijk — en terecht — op de proppen.

Dat zal dan ook vrijwel zeker zeer ernstige moeilijkheden geven. Ongetwijfeld zal het nieuwe Departement van Sociale en Economische Zaken er alles op zetten, om deze verordening zo vlot mogelijk te doen lopen, maar met zo'n blok als deze bepalingen aan het been, zal dat niet eenvoudig blijken. Veel eenvoudiger is het eerst het blok kwijt te raken!

Tegen die vaststelling door den werkgever kan de arbeider niets doen. **Er bestaat geen beroep.** De bemiddelingscommissie van art. 18 kan niets uitvoeren, als de werkgever aan zijn standpunt vasthoudt.

Over de mogelijkheid, dat de arbeider door een civielproces toch zijn recht krijgt, willen we niet eens serieus spreken. Dát is pas rompslomp; dat kost geweldig veel tijd (tegen dat het ongeval al geheel vergeten is, komt het eindvonnis!), dat kost een bom geld en in gemoede: wie verwacht er, dat een arbeider een proces zal beginnen over zo iets „ambtelijks" als schadeloosstelling voor een ongeval?

Dus nogmaals: beroep bestaat er niet voor de arbeider. De werkgever heeft geen beroep nodig, want hij neemt zelf de beslisssing. Vandaar dat de bemiddelingscommissie op verzoek van „de meest gerede partij" wordt benoemd, wel nooit op verzoek van den werkgever zal optreden!

Nog erger: het Gouvernement zal naar het verloop van een bepaald ongeval een onderzoek instellen. De verordening veronderstelt die mogelijkheid in de artikelen 12 — 15. En het zal tot de conclusie komen, dat de werkgever de schadeloosstelling verkeerd heeft vastgestèld. **Het Gouvernement kan ook na dat onderzoek niets dwingen.** Als de werkgever in de bemiddelingscommissie op zijn stuk blijft staan, valt er niets te veranderen.

Hoogstens kan het Gouvernement aan de arbeider het advies geven om een burgerlijk proces te beginnen. Aan welk advies de arbeider, indien hij teveel uitkering geniet, zeker geen gevolg zal geven en in het omgekeerde geval waarschijnlijk ook niet.

Ook de verzekeraar kan daar rechtstreeks weinig aan doen. Men moet niet vergeten, dat de verzekeringsovereenkomt geheel afhankelijk is van de hoofdverplichting, en deze hoofdverplichting, voortvloeiende uit de verordening, wordt volkomen wettig door den werkgever en door hem alleen vastgesteld. De verzekering heeft de schuld te betalen. Zij kan hoogstens ontkennen, dat er een uitkeringsplicht, of een zo grote uitkeringsplicht, bestond. Maar dat is een zijdelings werkend middel met veel omhaal.

Bovendien, waarom zou de verzekering bezwaren maken, indien de schadeloosstelling te laag — dus in het nadeel van de arbeider — is vastgesteld?

De eenvoudigste oplossing zou o.i. zijn de volgende:

De arts stelt (al of niet aan de hand van maatstaven) het invaliditeitspercentage vast. Beide partijen hebben beroep op de commissie, bedoeld in Art. 6 sub 2, die daarmede tevens de beroepsrechtspraak van art. 20, 2 waarneemt.

In de verordening wordt de bepaling opgenomen dat de werkgever bepaalde verplichtingen kan overdoen aan zijn verzekeringsmaatschappij.

Als het Gouvernement nu zorgt, dat voor alle verzekeringsovereenkomsten het beding wordt gemaakt, dat de verzekeraar die verplichtingen op zich neemt, is de zaak klaar. Het Gouvernement moet dan een vergaande controle krijgen op de gestes van de verzekeraar.

De Commissie van art. 18 krijgt **beslissende** bevoegdheid, terwijl de civiele procedure vervalt.

Dit is wellicht niet de meest fraaie oplossing der moeilijkheid, doch practisch bruikbaar en eenvoudig is ze zeker.

Het zou te ver voeren hier dieper in allerlei details in te gaan. Wij hopen dat deze nieuwe verordening een begin zal betekenen van een werkelijk sociale wetgeving, die er krachtig toe zal meehelpen het Curaçaose volk, met name de arbeidstand, te verheffen tot het sociale peil, waarop het recht heeft krachtens zijn economische en intellectuele ontwikkeling.

Mr. S. W. van der Meer.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Het bombarderen van neutrale en vooral Engelse schepen in de Spaanse wateren, blijft voor de Britse regering het grote probleem. En terwijl in het Engelse Parlement de debatten daarover aan de gang waren, ging er weer in Alicante en in Valencia een Engels schip ten gronde. Ondanks de druk van de oppositie om repressailles, wil de Engelse regering zich blijven handhaven op het standpunt, dat Engeland de grote bewaker blijven moet van de Enropese vrede en niet onbekookt als indertijd Duitsland mag overgaan tot het bombarderen hier in casu van Majorca.

Nog al opvallend is de nadruk, welke door de pers gelegd wordt op het feit, dat de Barcelonaregering vrijheid van godsdienst heeft verleend aan alle religies. Deze maatregel lijkt ons wel wat van de put, die wordt gedempt als het kalf verdronken is.

In Duitsland en Oostenrijk vragen vooral de Jodenvervolgingen weer de aandacht. Voor Oostenrijk is bepaald, dat op 1 Juli alle niet-Arische werknemers ontslagen moeten worden, waardoor dus feitelijk de mindere Joden brodeloos zullen worden. En wie er integendeel veel brood uit het arme Oostenrijk zal krijgen, zijn de Duitse Nazis, die in het nieuwe land op de beste betrekkingen worden onthaald, zeer ten nadele van de landskinderen zelf, die dan blijkbaar ook al hun buik vol hebben van het Nazigedoe en al spijt hebben, dat ze de Duitsers er hebben in gehaald.

Het berouw komt nu eenmaal altijd na de zonde.

Dat ondervindt men in Amerika ook. Dezer dagen kwam er vandaar bericht, dat Roosevelt er in geslaagd is enkele sociale wetten erdoor te krijgen, betreffende minimum uren en salarissen en verder ook betreffende regels voor banken.

We willen voor vandaag eens wat nader uitwijden over Amerika's rijkdom en zorgen, waarin Roosevelt met zijn new deal orde scheppen wil.

Met zijn 130 millioen inwoners, bruisend van energie en blakend van optimisme, beschikkend over welhaast onmetelijke natuurlijke rijkdommen vormen de Verenigde Staten van Noord-Amerika ongetwijfeld het sterkste menselijke „blok" onder de volken der aarde. Ook in militaire zin, daar zowel in het Oosten als in het Westen een oceaan hen als vestinggracht dient tegen vijanden, die iets tegen hen zouden willen ondernemen en in hun eigen werelddeel geen enkele macht bestaat, die hen werkelijk zou kunnen bedreigen.

Hun rijkdommen zijn bijna onmetelijk. Van de 1800 vaten der wereld-wereldproductie van petroleum — 1936 — komen er niet minder dan 1100 op rekening van Uncle Sam. De ertsvoorraden van ijzer, steenkolen en van tal van andere materialen, die U.S.A. bezitten, wedijveren met de rijkste van Europa en Azië. Wouden en korenvelden ter grote van gehele Europese landen leveren onbeperkte hoeveelheden hout houtproducten en voedsel.

De Verenigde Staten zijn verder „het" type ener gemechaniseerde en gemotoriseerde beschaving of cultuur, waarvan men elders nergens de weerga aantreft. Hoe goed de Russen op het ogenblik ook hun best doen om het Amerikaanse voorbeeld te volgen. Het feit, dat van de veertig millioen autos, die er in 1936 over alle wegen en velden der wereld reden, niet minder dan achtentwintig millioen. Amerikaanse waren, zegt ten opzichte van het mechanische karakter der cultuur van de Verenigde Staten meer dan vele boekdelen.

Wat Amerika op welhaast elk gebied te zien geeft is ongetwijfeld de meest grootse apotheose van het economisch en politiek individualisme. De kolonisten, die Europa ontvlucht waren, vonden in Amerika nooit gedachte mogelijkheden en beschikten over een welhaast onbegrensde vrijheid om ze uit te buiten. En „ils en ont bien profité", zoals de Fransen het zeggen. Ze hebben er wel zeer van geprofiteerd; van 1630—1929 heeft men in Amerika feitelijk slechts in één roes geleefd. Men deed daar in drie eeuwen meer dan in Europa in dertig gebeurd was. Althans op materieel gebied, bij het scheppen van welvaart en rijkdommen. De bevolking verdubbelde er elke 25 jaar en de bankiers van de Oude Wereld waren altijd weer bereid om geld voor te schieten, dat in de Nieuwe, zo prachtig zijn rente opbracht. Desondanks plofte op een goede dag in October 1929 — op de beruchte „Zwarte Maandag" — op het Amerikaanse volk een catastrophe neer, die men alleen met een natuurramp als een aardbeving of een vloedgolf kan vergelijken. Maar deze ramp, de Grote Depressie, kan eigenlijk nog beter vergeleken worden met een epidemie als de pest of de cholera. Want ze woedde vijf lange jaren op de beurzen, in de industriele centra en zelfs „op de buiten", in de landbouwdistricten. Ze ontzag niets en niemand en smeet van 12—15 millioen mensen, waarvan millioenen 'n zeer ruim en zelfs weelderig bestaan hadden, werkeloos en zonder bestaansmiddelen op de keien. In 1933 werden zelfs alle banken gedwongen hun loketten te sluiten.

Wat was er zo onder meer gebeurd, dat deze toestand van meer welvaart en zelfs van steeds meer welvaart, opeens een einde nam en dat de opgaande lijn opeens letterlijk „afknapte"?

Bang voor de millioenen landverhuizers — Duitsers, Slaven, Joden, Russen, enz. slachtoffers van de Wereldoorlog — wierpen de Verenigde Staten opeens de buitendeur op slot. De deur, waardoor alleen al tussen 1820 en 1930 ruim 47 millioen Europeanen waren binnengekomen. De nakomelingen van oude immigranten, zelve tot welvaart gekomen, zijn altijd bang voor de nieuwkomers, die ze ten overvloede ook nog minachten om hun armoede. Daarbij kwam in dit geval de afkeer van het Angel-Saksische element in de Verenigde Staten om zoveel niet-Engelse elementen op te nemen en de „democratische" vakverenigingen waren als de dood zo bang, dat door de nieuwkomers hun loonstandaard en levenspeil omlaag zou worden gedrukt. Men bedenke hierbij, dat de Amerikaanse arbeider in omstandigheden leefde, die gelijk of veelal zelfs beter waren, dan die van de gezeten Nederlandse middenstander.

Tegelijk dat middels zeer strenge wetten de buitendeur op slot werd gegooid, sloeg de binnendeur, waardoor de bevolking toenam, vanzelf op slot.

Of zo men wil door de tocht — de tocht, veroorzaakt door materialisme en weelde, ontkerstening en atheisme. Er bestaat nu eenmaal een omgekeerde evenredigheid tussen het aantal autos en wiegen, dat een volk heeft. Een volk, waarvan verder de vrouwen per jaar een milliard dollars uitgeven voor „beauty-improving" — voor lippenstift, poeder, kappers en schoonheids instituten krijgt te kampen met een tekort aan moeders.

Aan het materiele failliet paarde zich het morele. De sociale afgunst, die in Amerika nooit ernstig wortel had kunnen schieten, daar van hoog tot laag iedere werker royaal geld verdiende en ruim kon leven, keerde zich opeens tegen de milliardairs, de „captains of industry", de dollarmakers, de banken. Het socialisme, dat in de Verenigde Staten practisch geen kansen had gehad, werd het ideaal van ontelbaren, die tot voor kort in blinde adoratie geknield hadden voor de valse afgoden, die Wallstreet aan de menigte voorhield. Men bedenke even, dat elke kappersjongen en elke typiste al op de beurs speculeerde, zo niet alleen, dan in vereniging — in de geest, waarin men bij ons onder elkaar, een twintigje van de loterij neemt.

Onder leiding van president Roosevelt ging men zich op eenmaal bezinnen op organisatie en ordening en onderzocht naarstig welke fouten in het verleden, in de tijd van het „rugged individualisme" — het onbehouwen individualisme, dat over lijken ging — gemaakt waren. Roosevelt's ideaal was het scheppend liberalisme te vervangen door een „vrijwillig" aanvaarde ordening van het bedrijfsleven. Niet door van boven opgelegde dwang — wat in Amerika ook ondenkbaar leek — maar door vrijwillig aanvaarde regelingen van productie en tussen werkgevers en werknemers onderling trachtte hij nieuwe welvaartsmogelijkheden te scheppen.

Hij hield zijn volk voor, met veel nadruk, dat het zijn inzichten op economisch gebied had te wijzigen. Het „ieder voor zich en de duivel hale den zwakste" moest zijn tijd gehad hebben. Dat was den president en vele om hem heen zonder meer duidelijk. Van '33 tot '37 scheen hij werkelijk te zullen slagen. Maar het minste succes had de president met de landbouw, de uiteindelijke bron van alle levensmogelijkheden. Op geen enkel gebied toch hadden de Amerikanen zwaarder gezondigd dan op dit en hun zonden waren tegen de natuur zelve geweest en daarom welhaast onherstelbaar.

Amerika kende sedert de mechanisering geen boeren meer, zoals het oude Europa ze altijd gehad heeft en nog heeft. Amerika had alleen „farmers", die de grond als zodanig niets kon schelen en ze alleen op industriele wijze wilden gebruiken om zo gauw mogelijk rijk te worden en ze dan te verlaten. Een met de bodem samengegroeide boerenstand — de ruggegraat van de volkskracht — zoals de oude Franse, de Duitse, de Nederlandse — ontbrak in de Verenigde Staten. De lieden, die zich met de veeteelt en de bossen bezig hielden, kon men van precies hetzelfde laken een pak aanmeten als de „bouwers", de farmers, die korenvelden bewerkten met machines en seizoenarbeiders. Op de velden en in de bossen is een eeuw en langer, op de afschuwelijkste wijze, roofbouw gepleegd — volgens het beginsel „make money anyhow"! Volgens ernstige experts kan bijna de helft van de bodem der Verenigde Staten niets meer voortbrengen en dreigt een kwart ervan woestijn te worden. De vernietiging van de wouden heeft tot de verschrikkelijkste overstromingen geleid. In het bekken van de Missisippi, in Arkansas en Oklahama staat men voor haast niet op te lossen problemen. Millioenen, vermoedelijk zelfs milliarden, zullen er mee gemoeid zijn om goed te maken wat uit zucht naar directe grote winsten misdaan is. Dank zij het „rugged individualisme" kon een farmer een woud vernietiging of een halve provincie uitmergelen, dan rijk wegtrekken en een woestenij achter zich laten.

Ondanks Roosevelt's heldhaftig pogen begon in Maart '37 de ellende opnieuw.

De beurs, die voor het economisch leven is als de seismograaf voor de aardbevingen registreerde de eerste schok: voor tientallen millioenen dollars aan staatsobligaties werden op de markt gesmeten. De prijzen van koren, koper en lood tuimelden omlaag. De spoorwegen, die juist bezig waren zo'n beetje op hun verhaal te komen, kregen een nieuwe crisis te verwerken en de staalproductie nam geweldig af. In New-York moesten tal van nachtclubs en speciale restaurants hun deuren sluiten — wel een bewijs, dat de nieuwe welvaart lang niet altijd met wijsheid gehanteerd werd. In Nov. '37 moest de president erkennen, dat het weer mis was — maar hij vermeed met van een nieuwe „dépressie" te spreken en noemde de mindere-welvaartgolf ditmaal een „récession", een „terugtreden". Of hij het op zijn Frans bedoelde „reculer pour mieux sauter", terugtreden om beter zijn sprong te kunnen nemen, liet hij voorzichtigheidshalve in het midden. Gewone mensen, die een vork een vork noemen, spraken van een dépressie. Zelfs de bioscopen zaten in heel het land leeg en de autoverkoop kwam vrijwel tot staan.

Op het ogenblik meent een sterke partij, dat alleen nieuwe welvaart kan worden geschapen door het liberalisme in ere te herstellen — over de hele linie. Juist zoals bij ons! Maar het is uiterst onwaarschijnlijk, dat wat eens geweest is, juist zo als het was terug kan keren.

Dat Roosevelt tot op heden nog niet geslaagd is, vindt vermoedelijk in heel iets anders zijn oorzaak dan in het feit, dat hij met het economisch liberalisme gebroken heeft. In de eerste plaats moet hij trachten alles met een zoet lijntje gedaan te krijgen en worden tal van zijn maatregelen met de wet in de hand onmogelijk gemaakt. Hij kon en wilde ook geen dictator zijn. Daarbij komt, dat Amerika nog geen gecentraliseerd bestuur heeft als bijv. Frankrijk en dat in tal van gevallen elke Staat doet wat hij het best oordeelt — soms uit louter oppositiegeest. Dan zijn het ook niet in de eerste plaats de wetten, die het leven der volken beheersen, maar de zeden. En deze zijn in tal van gevallen in Amerika zo onsociaal mogelijk.

Zonder een zedelijk wedergeboorte zal in Amerika geen economische mogelijk zijn. De ontzaggelijke hulpbronnen van de Verenigde Staten en al de energie van de bevolking ten spijt!

Bonairiaanse Krabbels

Afscheid.

De administrateur van Financiën is vertrokken en bij zijn afscheid zijn waarderende woorden gesproken en geschreven. Wij Bonairianen hebben geen reden ons daarbij aan te sluiten. De administrateur moge grote bekwaamheden hebben gehad, hij moge de belastingdiensten hebben georganiseerd, hij moge de staatsboekhouding in goede banen hebben geleid, begunstigd door een geweldige hoog-conjunctuur, een vriend van Bonaire was hij niet. Nimmer heeft hij een bezoek aan ons eiland gebracht, nimmer heeft hij moeite gedaan zich persoonlijk op de hoogte te stellen van de noden van onze bevolking.

Wij mogen in dit verband herinneren aan de beruchte kraaksteentjes. Op Curaçao geeft het Gouvernement voor huizenbouw renteloze voorschotten met milde hand, maar op het arme Bonaire knijpt die zelfde hand, in naam der Koningin, een paar zilveren schijven uit de nieuw te bouwen huisjes. Het bestuur leest natuurlijk in geen enkel verslag wat de mensen zich daar ontzeggen, niet zelden zelfs hongerlijden, om het gewenste doel te bereiken.

Wij moeten eerlijk bekennen, dat wij zo onnozel waren te menen, dat ook deze belasting was ingesteld om aan meer dubbeltjes te komen.

O, achterdochtige snoodaard, die ik ben, het was alleenlijk om... het volk van Bonaire... op te voeden.

O, Bovenwinders, we zien jullie al scheel kijken van nijd, omdat jullie opvoeding totaal, totaal verwaarloosd wordt. Ook onze nieuwe, vrijmoedige Statenleden geraakten zodanig onder de indruk van deze nobele geste dat—— zij zwegen.

Mogen wij een vraag stellen?

Waarom is deze belasting ingevoerd in de eerste maanden van een plaatsvervangend gezaghebber, die geen spaan van Bonaire kende??

Zou de eigenlijke Gezaghebber er niet anders over geoordeeld hebben, evenals zijn voorgangers? Voelden die geen van allen iets voor de opvoeding van het volk? Werkelijk, we hebben nog zelden zulk een vergulden drogreden onder de ogen gehad. Het bestuur en de Staten zullen verstandig doen de kraaksteenkwestie zo spoedig mogelijk tot de geschiedenis te laten behoren.

Bij de gebruik- en grondbelasting zijn de belastbare minima veel te laag gesteld. De houding van het Bestuur getuigt niet van plaatselijke kennis. Zouden de heren Landraden, speciaal de oudste, in deze niet wat actiever kunnen zijn?

Op de vraag, waarom Bonaire altijd zo bij de Bovenwinden wordt achter gesteld, antwoordde iemand: „Omdat de Bovenwinden een grote mond hebben."

De feiten spreken deze bewering helaas niet tegen. Maar dan dwingt het Gouvernement Bonaire ook een grote mond op te zetten. Goedaardige Bonairianen, laat je dat gezegd zijn.

Wij kunnen slechts hopen, dat de nieuwe administrateur Bonaire met menselijker ogen zal bekijken en niet slechts door een bril, waarvan de glazen niet van glas, doch van goud zijn gemaakt. Hij zal goed doen, zich ter plaatse van de toestand op de hoogte te stellen, anders is een gezond oordeel niet mogelijk en zullen blunders niet uitblijven.

De Landstaal.

Het Bestuur heeft geantwoord op de vragen van de afdelingen, dat het zeer gewenst is, dat de bevolking van het Gebiedsdeel de Nederlandse taal machtig wordt. En men haalt als voorbeeld aan...... Friesland en Groningen. Wij zijn er werkelijk van geschrokken. Waarom noemt het Bestuur niet het Bargoens van de Amsterdamse achterbuurten?? De dieven die daar wonen hebben ook een eigen taaltje. Meent het Bestuur dat nu werkelijk? Hoe lang denkt men nu wel, dat het zal duren voor het volk van Bonaire en de buitendistricten op Curaçao en Aruba de Nederlandse taal machtig zal zijn. Honderd, tweehonderd jaar? Het zal nóg wel langer duren.

Het zal gemakkelijker zijn de paar ambtenaren die het Papiaments nóg niet kennen, opdracht te geven dit onverwijld te leren, dan de bevolking te dwingen het Nederlands te spreken.

Wij hebben in het antwoord van het Bestuur één argument gemist. Altijd wordt Oost-Indië als voorbeeld gesteld. Bij ons in de Oost zijn de havens zo en zo gemaakt, bij ons in de Oost zijn de vliegvelden op die en die wijze georganiseerd; bij ons in de Oost enz. enz. ga maar door. Voorbeelden te over. Maar nu hoort men niet, dat bij ons in de Oost iedere ambtenaar Maleis en Javaans MOETEN kunnen spreken. Indien dat dus bij ons in de Oost wel mogelijk is, waarom is het dan niet mogelijk bij ons in de West? De Missie kan heel goed met Papiaments overweg.

Is het ambtenarencorps niet zo intelligent?

Het Schooltje.

Volgens de mededeling van het Bestuur zijn 23 leerlingen voor de openbare school aangegeven. Jammer is het, dat er niet bij staat van welke datum de betreffende opgave is. Het aantal klopt o.i. té precies met het totaal van de lijst van 2 jaren geleden. Toen waren het er 25. De kop en de staart vielen er later af, zodat er 23 over bleven.

De Heer Inspecteur heeft bij zijn bezoek aan Bonaire in April l.l. leerlingen voor het nieuwe schooltje aangenomen.

De mensen hier kennen elkaar van binnen en van buiten en we weten maar van een acht- of tiental kinderen, dat de dwergschool zal bevolken. We kunnen natuurlijk niet aannemen, dat katholieke ouders zijn overgehaald hun kinderen er heen te zenden.

Indien ons vermoeden juist is en het aantal van 23 leerlingen van de oude lijst afkomstig is, zijn de Staten niet juist ingelicht. Wij hopen voor het prestige van het Bestuur, dat ons vermoeden niet juist is. Wij zullen voorlopig afwachten en zien hoeveel leerlingen er werkelijk school zullen gaan.

Dat het er 23 zullen zijn, geloven wij niet.

QUOS EGO!

CURACAO.

VOORVERKOOP VAN C.V.B. TOEGANGS-KAARTEN.

Op **Punda** bij:

Bondspenningmeester
heer A. Namias de Crasto, Pieter-

...r Jossy Capriles (El Chico)

...nda bij:
den Bondssecretaris
den heer A. D. Jonckeer
het kiosk Brionplein
het Sporthuis de Jongh
den heer G. P. Meurs, Ned. Ind. Gas Mij
den heer W. F. H. Hoogenbergen Roodeweg

Op **Emmastad** in de Kapperswinkel
Op **Suffisant** den heer L. E. Braaf.

...LNEMING VAN DE OVERZESE ...LEN VAN HET RIJK AAN DE ...GING VAN HARE MAJESTEIT ...KONINGIN BIJ GELEGENHEID ...AN HAAR VEERTIG JARIG ...EGERINGS JUBILEUM.

In d...entie is opgericht het Comité tot luisterrijke viering van Harer Majesteits Regerings Jubileum.

Reeds verklaarde onze Geëerbiedigde Landsvrouwe zich bereid ene huldiging ...n de inwoners der Residentie te aan...rden. Deze zal bestaan uit ene mas... schouw van de vele Verenigingen, waarin de inwoners zich hebben georganiseerd, gevolgd door een **optocht** met praalwagens en folkloristische- en historische groepen.

Door samenwerking van alle te 's-Gravenhage gevestigde Indische Verenigingen zullen ook de Overzese Delen van het Rijk in die optocht vertegenwoordigd zijn, om op die wijze de hulde en trouw van alle bevolkingsgroepen van Nederlands-Indië, Suriname en Curaçao aan Hare Majesteit te betuigen.

Voor de uitvoering van dit plan heeft ... werk-comité zich in verbinding ge...et den schilder H. J. Antoon Mol... ...die, zijne sporen op dit gebied ...eeft en zich belast met de samenstelling van een vijftal praalwagens, voorstellende de Rijkseenheid, de groot-bedrijven van Ned.-Indië, de In...e maatschappij aldaar, Suriname en Curaçao, terwijl als folkloristische groep een afdeling van het Kon. Ned. Indische Leger in de uniformen van dit regerings-tijdperk zal zijn ingedeeld.

Het werk-comité doet een beroep op alle ingezetenen van de Overzese Gebiedsdelen om het te steunen bij de uitvoering van dit plan, door het toezenden van adatgewaden van zoveel mogelijk bevolkingsgroepen, zowel voor man als voor vrouw.

Het comité stelt zich geheel aansprak...k voor vervoer, verzekering enz.

... Scheepvaartmaatschappijen Kon. P...vaart, Nederland en Rott. Lloyd zeggen faciliteiten voor dit vervoer v.v. toe.

...e costuums zijn te zenden aan den ...s van de afd. 's-Gravenhage van ...er. Oost en West, Smidswater 10.

Hoewel het werk-comité ervan overtuigd is, dat ook in de Overzese Delen van het Rijk op Uwe offervaardigheid een beroep zal worden gedaan voor de plaatselijke viering van dit heugelijke feit, vermeent het toch onder Uwe aandacht te mogen brengen, dat de Indische Verenigingen reeds gelden bijeen brach..., doch dat voor ene waardige vertegenwoordiging van Oost- en West-Indië een belangrijk hoger bedrag zal nodig zijn.

Zij, die het Comité financieel zouden willen steunen, kunnen hunne bijdragen storten bij de agentschappen van de N.I. Escompto Mij, welke de gelden beheert.

In het werk-comité hebben zitting:

Ver. v. Ambt. b/h Binnenl. Bestuur in N.P.; Indo-Europ. Verbond; Ned. Ind. Officiers Ver.; Ned. Ind. Escompto Mij.; Ver. v. oud-Onderofficieren v/h. K.N.I.L. ...djoe; Ver. Indië—Nederland; Ver. v. ...ische Verlofgangers; Indische Club 's-Gavenhage; Kon. Ver. Oost en West afd. 's-Gravenhage.

MUZIEKKORPS SCHERPENHEUVEL.

Het Muziekkorps „Scherpenheuvel" zal hedenavond om 7.30 een uitvoering geven op Brionplein ter gelegenheid van de verjaardag van Prins Bernhard.

DIEFSTALLEN.

Als verdacht van diefstal van timmerhout, ten nadele van een alhier gevestigde aannemersfirma, is door de Politie aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld, de 30-jarige stoker M.

De 33-jarige chauffeur K. heeft bij de Poiltie aangifte gedaan van diefstal van ruim twee honderd gulden te zijnen nadele. Naar den dader wordt een onderzoek ingesteld.

HELING.

Als verdacht van heling is door de Politie aangehouden en gehoord de 44-jarige koopman L., die bekende zich aan vermeld feit te hebben schuldig gemaakt. Onder aanzegging van proces-verbaal is hij heengezonden.

AANRIJDING.

In de nacht van Zaterdag op Zondag j.l. had op de weg rond het Schottegat, ter hoogte van Juicio, een aanrijding plaats tussen een autobus en een luxe auto. De bestuurders van deze wagens, alsmede een passagier van de autobus liepen hierbij niet ernstige verwondingen op. De materiele schade aan beide auto's was vrij aanzienlijk. Naar de oorzaak van de aanrijding is door de Politie een onderzoek ingesteld.

VERGUNNING VOOR HUUR- EN BUSCHAUFFEURS.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, brengt nogmaals ter kennis van belanghebbenden dat met ingang van de 1ste Juli 1938 het vergunnings-stelsel voor bestuurders van huurauto's en autobussen in werking treedt.

De eisen waaraan bestuurders moeten voldoen en de voorwaarden, welke aan de vergunning zullen zijn verbonden, zullen wij in een volgend nummer afdrukken.

Tot het verkrijgen van een vergunning dient belanghebbende zich op de Afdeling Administratie van het Hoofdbureau van Politie te Willemstad (Kamer 10) persoonlijk te vervoegen op werkdagen tussen 1 en 9 Juli 1938 telkens van 8 — 12 uur voormiddag en van 1½ tot 4½ uur namiddag (behalve des Zaterdagmiddags) onder voorlegging van:

1o. een geldig rijbewijs en
2o. een te zijnen name gesteld Diploma van de Commissie voor Veilig Verkeer.

Tegelijk met de aanvrage voor een vergunning geschiedt de aanvrage voor het vereiste **Bewijs van goed gedrag**, waarvoor een bedrag aan zegelkosten van *f* 1.— is verschuldigd, welk bedrag tegelijk met de aanvrage moet worden gestort.

De vergunningen zullen worden uitgereikt van 11 tot en met 15 Juli 1938, telkens tussen 8 en 12 uur voormiddag en 1½ en 4½ uur namiddag door de Afdeling Administratie, Hoofdbureau van Politie, Kamer No. 10.

Op werkdagen van 1 tot en met 15 Juli telkens tussen 8 en 12 uur voormiddag en 1½ en 4½ uur namiddag (behalve des Zaterdagmiddags) zal er in het Riffort gelegenheid bestaan om autobussen en huurauto's te onderwerpen aan een keuring.

Deze keuring zal omvatten de eisen en voorwaarden waaraan autobussen en huurauto's moeten voldoen om als zodanig te mogen worden gebruikt.

Voor het aanbrengen der vereiste letters en nummers kan ter plaatse gebruik worden gemaakt van de diensten van een schilder tegen een vastgesteld billijk tarief.

Willemstad, Curaçao, 27 Juni 1938.
De Procureur-Generaal,
Hoofd der Politie in Curaçao.
(w.g) F. A. JAS.

CORRESPONDENTIE.

„Een oprecht voetbalvriend": De officiële elftalopgave van de C.V.B. (zie dit blad) bevat reeds enkele nieuwe namen. Aan uw, o.i. gerechtigde klachten, is dus reeds bij voorbaat tegemoet gekomen. Wij achtten plaatsing van uw ingezonden stuk nu overbodig. Indien U toch op plaatsing staat kan dit in ons blad van Zaterdag e.k. nog altijd gebeuren.

S. R.

HONGAARSE SCHILDERIJEN OP CURAÇAO.

We vinden een schilderijtentoonstelling steeds een verblijdend gebeuren voor de culturele ontwikkeling van dit gebiedsdeel.

We hebben er de latere jaren nog al eens van kunnen genieten en dezer dagen is de Hongaar Baum, zelf kunstschilder, met een aantal producten van landgenoten hier gekomen, wat zeker wel het beste is, wat we de latere jaren hier hebben gezien. Zelfs is er wat religieuse kunst bij, o.a. een mooie lijdende Christuskop van Pálnagy Szigismond.

Het merkwaardige van deze tentoonstelling is, dat het niet van één schilder is, maar van ongeveer een 20 schilders, zodat we op deze tentoonstelling een grote variatie hebben zowel van kunnen als van opvattingen.

Zeer modern zijn b.v. de schilderijen van Jancsek Antal en Fried Pál. Zeer merkwaardig van uitvoering, geschilderd n.l. met het paletmes de landschappen van Negely Rudolf. Mooie Italiaanse landschappen, Hongaarse boerentaferelen, kermis- en zigeuneur stukken boeien op deze tentoonstelling in rijke kleuren.

Het is geen conventie, wanneer we een bezoek aan deze tentoonstelling aan bevelen, en van harte hopen we voor de culturele ontwikkeling hier, dat een groot aantal schilderijen blijvend bezit zullen blijven van onze Curaçaose families. De tentoonstelling is iedere dag geopend in het kransgebouw 's morgens 10 — 12 en 's middags van 3 tot 6 tot 8 Juli.

VERJAARDAG VAN PRINS BERNARD.

Heden wordt de echtgenoot van Prinses Juliana, Bernard Prins der Nederlanden en van Lippe Biesterfeld 27 jaren.

Moge de Allerhoogste hem zegenen en nog vele jaren geven, tot heil van het Nederlandse Volk.

HET CURAÇAOS VERSLAG 1937.

Dezer dagen verscheen het Curaçaos Verslag 1937, wat zoals onze lezers weten een Statistisch Jaaroverzicht geeft van Curaçao alsmede de tekst van het verslag van Bestuur en Staat over 1936.

Heel veel van dit verslag is reeds gepubliceerd bij het verschijnen van de verschillende verslagen van Kamer van Koophandel, postspaarbank, Curaçaose hypotheekbank enz.

Toch heeft dit Curaçaos verslag zijn belang, omdat we hier dat alles bijeenvinden en nog meer en verder ook als documentatie voor de toekomst.

Op enkele gegevens toch wilen we de aandacht vestigen, vooral in verband met de mogelijkheden voor een eigen industrie.

Zo lezen we dat in 1936 in de **Hoedenvlechterij** weer enige opleving te bespeuren viel. De uitvoer was bijna tweemaal zo hoog als in 1935. Gedurende 1936 werden uit Curaçao 23959 dozijn hoeden uitgevoerd met een waarde van *f* 71.558 tegen 12.198 dozijn met een waarde van *f* 31.985.

Over het **zout** lezen we, dat de voornaamste afzetgebieden waren Porto Rico en Martinique. Het was niet mogelijk, aldus het verslag, de vroegere afzetgebieden als Trinidad, Grenada, Barbados en St. Vincent voor het Bonairiaanse zout te interesseren, hetgeen hieraan toe te schrijven is, dat het zout van Anguilla beschermd wordt door hoge invoerrechten op zout uit niet-Engelse eilanden.

We zien dus ook hier, dat Engeland die ons economisch al vast had door tractaten van 1815, door nieuwere economische bepalingen onze industrie nog meer verlamd. Zou wellicht door bepaalde uitvoerpremies, niet aan deze ongewenste toestand een einde kunnen komen?

Over dividivi en Aloë lezen we in het verslag hetzelfde als wat onlangs door het Bestuur is medegedeeld in een memorie van toelichting over invoer van Curaçao-aloë en Curaçao-dividivi en waarop door de Staten kritiek is uitgeoefend. Toch, zoals we vernamen blijft het Bestuur bij zijn standpunt en is van mening dat de Staten onjuist zijn ingelicht. Meer licht daarover zal dus wel gewenst zijn.

Van belang is nog wat over de visserij wordt gezegd en waaruit o.i. blijkt, wat voor een grote mogelijkheid hier voor Curaçao nog gereserveerd is.

EEN PRAATJE OVER DE TWEE SURINAAMSE VOETBALBOND.

Over enkele dagen is het Surinaamse voetbalelftal van de S.V.B. hier op Curaçao om te spelen om de „Gouverneur van Slobbe beker."

Van de S.V.B. zeg ik, want zoals velen misschien nog niet weten, is er in Suriname nog een tweede voetbalbond, n.l. de N.G.V.B. (Nederlands Guyana Voetbal Bond), die vroeger heette de Rooms Katholieke Voetbal Bond.

O, denkt u misschien, dan zal de S.V. B. wel de sterkste zijn. Want in Holland heeft de K.N.V.B. immers ook veel betere spelers dan de katholieke bond.

Deze „krachtsverhouding" is in Suriname echter heel anders. We kunnen gerust zeggen, dat de S.V.B. en de N.G. V.B., wat spelersmateriaal betreft, niet voor elkaar hoeven onder te doen.

Natuurlijk hebben ook deze lichamen hun ups and downs en heeft nu deze, dan weer die bond een iets sterker „nationaal" elftal, maar toch mogen we praten van twee gelijkwaardige nationale elftallen.

Ter illustratie van het bovengaande, wat betreft de N.G.V.B., dus de R.K. Voetbalbond, moge het volgende dienen:

In het begin van dit jaar nam de N. G.V.B. deel aan een drielandentournooi, dat in Brits Guyana (Demerara) gehouden werd en waaraan behalve Suriname en Demerara ook Trinidad deelnam.

Winnaar van dit tournooi was de N.G. V.B. en waren de uitslagen van de drie wedstrijden tegen Trinidad, dat als tweede in dit tournooi eindigde: 0—1, 3—0 en 1—0. Dus één wedstrijd verloren en twee gewonnen.

Even voor meerdere duidelijkheid nog vermelden, dat Demerara en Trinidad elk maar één voetbalbond („neutrale") hebben, evenals Curaçao.

Een klein bewijsje dat ook de N.G.V. B. zijn mannetje staat.

Moge velen nut hebben van deze paar regeltjes.

J. S.

GRATIS BIER.

Naar wij vernemen ontving de firma Mensing & Co., plaatselijk agent van de Heinekens Brouwerij, van genoemde maatschappij instructies, om ter gelegenheid van het veertig jarig jubileumfeest van Koningin Wilhelmina 100 kisten Heineken's Bier aan het feestcomité ter beschikking te stellen.

M. S. „COLOMBIA".

Het m.s. „Colombia' zal a.s. Vrijdag 1 Juli om vijf uur 's middags van hier naar Europa vertrekken.

EEN INTERVIEW MET LOUIS DE VRIES.

We lezen in de Surinamer een interview, wat de Hr. E. E. Benjamins, gehad heeft met de leider van het Nederlandse Toneelgezelschap, wat begin volgende maand Curaçao bezoeken zal. Dit interview vond plaats in de studeerkamer van Louis de Vries in de Plantage Middenlaan te Amsterdam.

Och, wat moet ik U vertellen, zegt de Vries, er is al zoveel over me geschreven, dat ik langzamerhand er zelf geen weg meer mee weet, ik ben gelukkig weer op reis te gaan... Ja, wij toneelspelers zijn nu eenmaal zwervers, vroeger met een stok en een knapzak te voet, tegenwoordig met koffers per spoor, auto, schip of vliegmachine, het uiterlijk is alleen veranderd, de ziel van den zwerver is hetzelfde gebleven en daarom ben ik blij op reis te gaan.

U wilt wat van mij weten......? En voor mij liggen een hoeveelheid schrifturen in zowat alle talen van Europa. Ik doe een greep en lees wat Dr. Jan Walch schrijft bij het 25 jarig jubileum van Louis de Vries:

Er was een klein Amsterdams jongetje... dat klinkt als het begin van een verhaal, nietwaar? En een romantisch verhaal is het van de aanvang af: men zou zo zeggen té romantisch om waar te zijn. Hoor maar! Zijn ouders waren doofstom. Zou hun kind het ook zijn? Zij wisten het niet. Wel zagen zij hem soms reageren op een beweging, op een geluid, maar dit kon ook toeval zijn. Anderen stellen hen gerust. Het kind deelt niet in hun ongeluk. Maar zij blijven twijfelen... tot de vader iets heeft bedacht. Heel zachtjes, terwijl het kind niet op hem let, nadert hij de wieg, een bord in de ene, een lepel in de andere hand. Vlak bij gekomen, maar onzichtbaar bij ... geeft hij een paar tikken met de lepel op het bord. Zelf hoort de vader het niet, maar het kind... het kind... het schrikt, het kijkt naar de kant vanwaar het geluid komt... het hoort!

Een verhaal... ja, het is een verhaal. Het komt voor in een bundel, van Mr. Lamberts Hurrelbrinck. Het verhaal berust op werkelijkheid. Het kind van doofstomme ouders, dat hier ten tonele gevoerd wordt, dat kind zou eens worden onze grote toneelspeler Louis de Vries.

Jaren later, de Vries is al wat ouder geworden, worden op 'n uitvoering van 'n liefhebberijvereniging, de heren Lurasco, de toenmalige recensent van „De Telegraaf", Bouberg Wilson, de directeur van de Toneelschool en niemand minder dan Louis Bouwmeester, zo getroffen door zijn spel, dat zij besloten moeite te doen, teneinde hem op de toneelschool geplaatst te krijgen. En zo zit de bijna dertigjarige weer op de schoolbanken en volgens zijn eigen woorden, hij was weer jongen en met de jongeren. Door zijn grote vorderingen, kreeg hij van Hare Majesteit de Koningin en de Koningin-Moeder, een subsidie, iets wat hij nog steeds vol trots en dankbaarheid gedenkt.

Zijn eerste engagement was bij Jan Mulder in de Tivolischouwburg te Rotterdam. Hij debuteert als de Hertog van Alva en ondervindt, naast de eerste successen, ook de eerste narigheden van het toneel. Drie maanden later is namelijk het gezelschap failliet! Moeilijke tijden breken aan, de Vries weet door te zetten, een engagement bij van Lier, daarna bij het Haarlems Toneel van Bouwmeester. Hier begint hij naam te maken, en als hij weer bij de gebroeders van Lier terugkomt, begint de periode van zijn schitterende triomphen: Uriël Acosta, Samson, De Dief, Oedipus, De Koopman van Venetië, enz. enz. In 1907 bij de Toneelvereniging, in 1910 bij Royaards, in 1912 in plaats van Louis Bouwmeester bij de Kon. Vereniging Het Nederlandse Toneel. Dan gaan de komende dingen hun schaduwen vooruit werpen. In 1914—1917 organiseert Louis de Vries twee tournée's naar Oost-Indië, en Zuid-Afrika. En in September 1918 begint hij met zijn eigen gezelschap in zijn eigen schouwburg, de Hollandse Schouwburg te Amsterdam. Nu zien wij wat Louis de Vries ook als toneelleider vermag. Met dit prachtige gezelschap (een uitmuntende ensemble is nu eenmaal een vereiste, zegt de Vries, een acteur, hoe groot ook, kan nu eenmaal niet in zijn eentje comedie spelen), volgt een successreeks van het Heyermansrepertoire, zijn glansrollen in „Schakels", „De familie Lehmann', „ De rechte Lijn", „Kein", „De Wandelende Jood", „Jaqueline" „De Despoot" en wat niet al.

Dan gaat er iets heel eigenaardigs gebeuren. Op een leeftijd gekomen, dat de meeste mensen op hun lauweren gaan rusten, ontwaakt in den acteur de oude zwerflust van de cabotin: hij trekt de wereld in. We zien dit eigenaardig proces haast bij alle toneelfiguren van wereldformaat: Eleonora Duse, Sarah Bernardt, Lugné Poe, Luciën Guitry, Paul Wegener, Albert Bassermann, Elisabeth Bergner, Alexander Moissi, en ook Louis Bouwmeester met zijn broeder Frits Bouwmeester (een acteur, waarover de Vries niet uitgepraat raakt) ondergingen dit lot. Frits Bouwmeester stierf zelfs in de vreemde. Een eenvoudige graf te Soerabaya herbergt het stoffelijk overschot van dezen genialen comediant.

Louis de Vries wordt nu van een nationale, een internationale vermaardheid. Parijs opent in Juni 1927 de succesreeks met „Ghetto" van Herman Heyermans. Daarna volgt in Februari 1928 Kopenhagen, met eclatant succes, waarbij de Deense Koning spontaan Louis de Vries met de Danebrog-orde begiftigde. Daarna Juni 1928 weer te Parijs. In Juli van hetzelfde jaar wordt hij ridder in de orde van Oranje-Nassau. Antwerpen met „De Koopman van Venetië", Kopenhagen met een gastvoorstelling van hetzelfde stuk bij een Deens gezelschap, België met „De Despoot"... volgen. Tijdens het stormachtige succes te Rome met Pirandollo's Hendrik IV, wordt hij officier van de Italiaanse Kroonorde. In 1934 benoemt de president van de Franse Republiek hem tot chevalier de l'Instruction publique daarna weder tournée's door België en Frankrijk o.a. De Despoot tijdens de Wereldtentoonstelling te Parijs, voor welke rol hij het Legioen van Eer kreeg.

Is het dus een wonder, dat Cor van der Lugt Melsert, bezocht door de vertegenwoordigers van de kunstkringen te Paramaribo en te Curaçao ogenblikkelijk zeide: Probeer of U Louis de Vries naar de West kunt krijgen, en inderdaad het is gelukt. Ik geloof wel, dat dit voor Suriname en Curaçao een felicitatie waard is. Want als men de Vries vraagt naar zijn reizen, raakt hij in vuur, want hij ziet de toneelspeelkunst als een factor om de volkeren nader tot elkander te brengen. Hij wijst vol trots op de enorme toenadering, die er ontstaan is tussen Denemarken en Nederland, na zijn tournée naar Kopenhagen, zo zelfs, dat daarna een leerstoel in de Deense taal is geopend aan de Universiteit te Amsterdam. Hij vertelt vol warmte over de Société Universelle du Théâtre, gesticht door wijlen den Fransen toneelkunstenaar en eminenten mens Firmin Grémier waarvan hij sinds de oprichting medebestuurder is en op wier jaarlijkse congressen hij vele malen in de hoofdsteden van Europa gastvoorstellingen gaf met zijn troep.

Ogenblikkelijk zeide hij dan ook, toen de besprekingen geopend werden met de Kunstkringen: Dan zullen wij naast een modern spannend repertoire, ook Nederland's grootsten dichter Joost van den Vondel ten gehore brengen.

Er is naast dezen groten kunstenaar een uitmuntend gezelschap samengesteld, n.l.:

Annie Follender, die reeds jaren lang de successen deelt van Louis de Vries.

Jacques Reule, een der steunpilaren der Kon. Vereniging „Het Nederlands Toneel", die deze winter bij het Rotterdams-Hofstadtoneel een groot succes oogstte in Molnar's Echerzo;

Coba Kelling, eveneens een actrice van het Hofstad-Toneel;

Willem de Vries, van het Schouwtoneel;

Ans Koppen, van het gezelschap Cees-Laseur;

Hans Tiemeyer van het Saalborngezelschap;

Gerard Hartkamp van het gezelschap Cor Ruys.

Wij hopen dan ook van harte, en vertrouwen ook, dat de tournée een evenement mag worden voor Suriname en Curaçao.

STATEN VAN CURAÇAO.

In de Openbare zitting van gisterenavond kwam behalve de op de agenda geplaatste verordening ook in bespreking de bij de begroting aangenomen motie Maal in zake secties.

Na nadere inlichtingen, waaraan het de Staten bij de vroegere behandeling dezer kwestie ontbroken had, werd thans door de voorzitter de volgende motie ingediend.

Motie.

De Staten van Curaçao,

Gehoord de uiteenzetting van den Voorzitter,

Geven als hun standpunt te kennen, dat hun wens, neergelegd in de motie met algemene stemmen aangenomen in de vergadering van de 3de Juni 1938, dat van Overheidswege lijkopeningen of lijkontledingen, anders dan op rechterlijk gezag, zal worden verboden, althans niet zal worden toegestaan, dan op verzoek of na verkregen vergunning der nabestaanden als bedoeld in art. 1, 2de lid der Nederlandse Begrafeniswet, uitzondering moet lijden in al die gevallen, waarin de bevordering der volksgezondheid dit vordert.

Nodigen het Bestuur uit ter zake wettelijke regelingen te ontwerpen met de meeste spoed.

En gaan over tot de orde van de dag.

Deze motie werd met algemene stemmen aangenomen, met uitzondering van Dr. Maal, die zijn stem motiveerde met de opmerking, dat hij niet principieel tegen secties was, maar tegen het systeem.

DE ANGLICAANSE KERK EN ECHTSCHEIDING.

„Huwelijk onontbindbaar, behalve door de dood van één der gehuwden."

Het officiele standpunt van de „Kerk van Engeland" ten aanzien van de echtscheiding is op 2 Juni met bijzonder grote duidelijk gedefinieerd in een resolutie, welke is aangenomen door de „Convocation Canterbury", de algemene vergadering van de Engelse waardigheidsbekleders, die op het ogenblik te Londen bijeen is.

Het huwelijk wordt als volgt gedefinieerd: „Een persoonlijke en, behalve door de dood van één der gehuwden, onontbindbare vereniging".

De resolutie voegt hieraan toe: „Hertrouwen, na echtscheiding te hebben verkregen, maar terwijl de vroegere echtgenoot(e) nog in leven is, brengt altijd een werkelijke schending met zich mede van het beginsel van het huwelijk".

Tenslotte herinnert de resolutie er aan, dat de Anglicaanse Kerk weigert sanctie te verlenen aan het huwelijk van iemand, die gescheiden is en wiens (wier) vroegere echtgenoot(e) nog in leven is.

Om heilige en blijvende stemmingen diep te doen doordringen in het kindergemoed, om in het hart te doen wortelen liefde voor de deugd en haat tegen de zonde, om de natuur ontvankelijk te maken voor de bovennatuur, om, in één woord, het mensenkind te vormen tot een kind van God, is geen middel zo geschikt als het woord en het voorbeeld der waarlijk christelijke moeder. Niemand te wereld bezit die macht ter overtuiging, dat natuurlijk gezag, die diepgaande invloed, die zij bezit.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.
Overgenomen uit de Beurs en Nieuwsb.

De Karimata baggerde tot dusver een vijfde deel van de uitgezette akker, zodat men thans dertig meter van het theoretische middelpunt van de Lutine is verwijderd. De laatste dagen zijn weer veel kogels, schelpen, spijkers en wrakhout bovengehaald, alsmede een bijna vijftig pogingen verspeeld anker.

Later hees de Karimata, wegens de opkomende stormwind de stormbal en staakte zij het werk.

Bij K. B. is benoemd tot Nederlands consulair agent te Barquitisimeto (Venezuela) de heer E. Lampe.

De 30ste dezer zal de Phohi van 14.50 tot 15 uur A.Z.T. een causerie uitzenden over „Op jacht naar goud", belevenissen op de Karimata.

De eerste nieuwe haring werd dezer dagen naar Hare Majesteit de Koningin gezonden.

Naar de Telegraaf uit Londen verneemt, zal Nederland, met Zweden, Noorwegen en Engeland, uitgenodigd worden om deel te nemen aan de internationale commissie van onderzoek nopens luchtaanvallen op burgerbevolkingen in Spanje.

De beslissing inzake het aanvaarden van deze uitnodiging is binnenkort verwachtbaar.

Bij de verdere behandeling van de Osse affaire werd het pleidooi met gesloten deuren, gevoerd. Bij de heropening beëindigde heer James zijn betoog. Zijn mening is dat de minister zijn bevoegdheden te buiten is gegaan. Van de bevoegdheden is op onredelijke wijze gebruik gemaakt en tegen de brigade zijn maatregelen genomen zonder dat een behoorlijk onderzoek der feiten heeft plaats gehad.

In de namiddag hield de vertegenwoordiger van den minister, Mr. Meyes een pleidooi. Spr. ontkent dat de maatregelen van den minister strijdig zouden zijn geweest met de wet. Inzake de onderzochte kwesties verwijst hij grotendeels naar de contra-memorie van den minister en het betoog van den Procureur Generaal. De beslissing van den minister berustte op een dossier, waarin zoveel fouten van de brigade werden genoemd, dat maatregelen niet achterwege konden blijven. Begin April kon de minister nog niet weten, dat de substituut officier op verschillende mededelingen zou terugkomen. Betreurd wordt, dat de officieren der marechaussee op onvoldoende wijze het gezag van den P. G wilden erkennen.

De president bepaalde de uitspraak, ook inzake de klachten van de wachtmeesters tegen den inspecteur der marechaussee inzake overplaatsing, op 16 Juli a.s.

De Olympiadedag te Amsterdam is een groot succes geworden. Het stadion was stampvol. Het betrof hier een bijzondere gelegenheid, namelijk dat elftallen uit Nederl. en Ned.-Indië tegen elkaar uitkwamen. Ook de komst van Prins Bernhard droeg tot een feestelijke stemming bij. Nederland behaalde op de gasten een grote overwinning, n.l. van 9—2. 9—2.

H. M. de Koningin zal binnenkort voor een vacantie naar Zwitserland vertrekken.

MELK IN GOED VOOR ELK. Het is niet alleen in de Scandinavische landen, dat er grote propaganda gemaakt wordt voor melkverbruik. Ook in Engeland volgt de jeugd de stem van het Nationale Voeding Committé en hierboven zien we de kinderen, terwijl ze 's morgens hun melk gebruiken.

AANBESTEDING.

De Directeur van den Landswatervoorzieningsdienst zal op Woensdag den zesden Juli 1938 des voormiddags te 10 uur te zijnen kantore in het Fort Amsterdam in het openbaar aanbesteden:

Het bouwen van een zuiveringsstation nabij Pompstation Bona-Vista. Bestek met teekeningen zijn verkrijgbaar vanaf heden ten kantore van den L. W. V. D. tegen storting van een bedrag van F. 5,— per stel, welk bedrag gerestitueerd zal worden bij inlevering van bestek en teekeningen.

Inlichtingen zijn te verkrijgen tot den dag der aanbesteding, elken werkdag tusschen 10 en 12 uur op het kantoor van den L. W. V. D.

De Directeur van den L. W. V. D.
R. J. BEAUJON JR.

Curaçao den 25sten Juni 1938. 2-1

VAN ZOEKEN EN VINDEN.

Gedachten van Sigrid Undset.

Onder de vooraanstaande figuren, die in onze dagen tot het Katholicisme overgingen, is een der bekendste de Noorse schrijfster Sigrid Undset. Haar meesterlijk geschreven romans, waardoor zij zich de Nobelprijs verwierf, zijn aan onze lezerskring allicht bekend. Over haar bekeringsgeschiedenis vonden wij van haar eigen hand enkele diepgaande beschouwingen in het Maart-nummer van de Stimmender Zeit. Het heeft zijn nut hieraan enkele gedachten te ontlenen, ware het slechts omdat men aldus de moeilijkheden beter leert begrijpen, die niet-Katholieken vóór hun overgang tot de Kerk ondervinden. En welke echte Katholiek is er die bij de omgang met andersdenkenden nooit in zich de behoefte voelde opkomen, om zo mogelijk een of meerdere daaronder dichter tot de waarheid te kunnen brengen?

Sigrid Undset groeide op in een vrijzinnig milieu. Op school hield men haar steeds voor dat zij zèlf moest leren denken. Zij merkt evenwel niet zonder ironie op: „Als ik deze raad zo goed mogelijk ter harte nam, en als ik dan anders dacht dan ik naar de mening der ouderen denken moest, waren de leraren onaangenaam verrast." In elk geval strookte het geheel en al met haar aard om zelfstandig de vele problemen te doorworstelen, welke het moderne denken bevat. En daarbij gistte het jonge bloed... De geestelijke, die haar plechtig in de Luterse kerk opnam, kon aan haar zoekende geest en hunkerend hart maar weinig bieden. „Wie verwachtte dan ook van een geestelijke, die zozeer een kind van zijn tijd was, dat hij het beeld ener maagdelijke zuiverheid voor ons deed oprijzen als iets wat zèlf waarde heeft, als een bron van kracht, en niet als iets wat op de huwelijksmarkt in gangbare munt kan worden omgezet?"

Daarnaast en in verband daarmee rezen godsdienstige vragen op. Zij groeide op in de overtuiging dat godsdienst iets is van persoonlijk inzicht en persoonlijke smaak. Men hield haar bij het onderricht een Christusfiguur voor ogen, die overeenkwam met het beeld van een zeer edel en hoogstaand mens. Maar men leerde haar niet om gedachten, gevoelens te verankeren in Een, die eeuwige wijsheid en diepste menselijkheid in zich verenigt. Zo vond zij niet de uitweg uit het labyrinth van een nobele, maar geheel en al menselijk-beperkte denkwijze naar de bevrijdende weg, die alleen den mens van eigen kleinheid verlossen kan.

Zij las veel boeken, die een vrijzinnige levenshouding aanprezen, maar bleef zich onrustig en onbevredigend gevoelen. Aan de andere kant had zij een hartgrondige afkeer van vaste leerlingen en een vast gezag op godsdienstig gebied. De schrijfster leefde geheel en al in een liberale sfeer, die het zoeken verheerlijkt en het vinden veracht, waarin men meent, dat het heilige ontwijd wordt als men er diep over nadenkt of veel over zeggen wil. „Wij mensen sussen onszelf vaak zo gaarne met de hoop, dat wij onder omstandigheden de zuivere waarheid toch niet zouden vinden, wij beelden ons in dat het leven al zijn bekoorlijkheid verliezen zou, en met onze vrijheid zou het gedaan zijn, zo gauw als er werkelijk een waarheid was een ènige, waarin alle andere opgingen."

Sigrid Undset merkt verder geestig op: „Bij velen van ons verzet zich soms alles tegen het feit, dat twee maal twee vier is! Heeft men deze eentonige formule evenwel eenmaal aanvaard, dan blijkt vaak, dat men op deze grondslag een menigte van eigen mogelijkheden en bekwaamheden kan ontwikkelen." Zo is het inderdaad. Pas wanneer wij ons verstand aan de waarheid onderwerpen, kan het leven vruchtbaar, goed en schoon worden. Want pas dán leren wij ons denken en doen los te maken van eigen grillen en wisselende stemmingen. En pas dan ook ontvangen wij als het ware het gevoel terug in een gelouterde vorm, waarin het niet meer een bron van onrust in ons is, maar ons leven des te schoner maken kan. Zo is alleen de mens, die zich geheel aan het gezag van Christus' Kerk onderworpen heeft, waarlijk vrij. „De waarheid zal U vrijmaken."

Ten slotte ging de schrijfster naar een Katholiek geestelijke om met hem haar moeilijkheden te bespreken en om onderricht te vragen. Zij was er toen al van overtuigd dat de Katholieke Kerk waarlijk door Christus gesticht werd, en trok zich weing aan van de gangbare vooroordelen tegen haar leer en practijken. Wat haar echtter vooral nog hinderde was in de eerste plaats de tegenzin, die zij ondervond, omdat zij allerlei eigen inzichten en illusies moest opofferen door de waarheid te aanvaarden. Maar zij begreep na enige tijd, dat juist zó offers van de hoogste waarde kunnen worden gebracht. En verder werd een ernstig beletsel voor haar bekering gevormd door de ergenis, die het leven van nauwe of slechte katholieken vaak verwekt. De Noorse schrijfster maakte hier geen uitzondering op het getal der velen, die hierdoor vooral er van weerhouden werdden om de éne schaapsstal binnen te gaan.

Wij eindigen met de volgende woorden, waarin Sigrid Undset beschrijft, wat God aan haar in de Kerk heeft geschonken:

„Zijn vrede is als de volkomen stilte, die op de bodem van een meer rust. Goed weer en wind, die de oppervlakte rimpelen, beroeren deze stilte niet, ook niet de strijd om het bestaan bij de levende wezens op de bodem. Zo rust het Rijk Gods diep in ons, omspoeld door de stromingen van ons eigen onrustig ik, dat half werkelijkheid en half een wensdroom is. Wij kunnen echter practisch ondervinden, dat God op onvermoede eeuwig in ons woont en in ons Zijn Rijk bevestigt, — zelfs tegen onze eigen aanslagen, wanneer wij als het ware zelf daartegen storm lopen."

LA DIVINA PASTORA.

Zo U ooit in Venezuela een kerk mocht zijn binnengelopen, kan het zijn dat u daar op een der altaren een enigszins vreemd beeld hebt zien staan. Een beeld, schijnbaar van de H. Maagd, maar toch vreemd, met een hele grote hoed op en een houten staf in de hand.

Dat was toch werkelijk een beeld van H. Maagd, wat u daar zag,en die staf was een herderstaf en die hoed, de hoed van een herder, men wil hier Maria afbeelden als herderin.

Zie hier in het kort de oorsprong van die devotie.

De heilige Dominicaan Antoninus een bisschop van Florence uit de vijftiende eeuw zegt in een van zijn preken, sprekend over de H. Maagd, dat het ons allen bekend is hoe Christus zich zelf in een der parabels tekent als een herder, die alles over heeft voor zijn schapen. We kennen, dat ontroerend mooie beeld, wat Christus daar van zich zelf tekent: een beeld wat niet naliet indruk te maken op de mensen van alle tijden.

Maar zegt die heilige, aan de H. Maagd ligt het werk voor de zielen van Haar goddelijke Zoon zo na aan het hart, dat we zouden kunnen zeggen dat zij voor ons is als herderin die Jezus helpt. Deze Heilige vergat hierbij heus niet dat Maria slechts betekenis heeft door en om Jezus).

Welnu drie eeuwen later las een Capucijn van Sevilla deze woorden van de heilige Antoninus en enthousiast vereerder van de H. Maagd als hij was, vatte hij het plan op om nu ook de H. Maagd zo te gaan afbeelden.

Dat is nu de oorsprong van die devotie tot Maria als onze hemelse Herderin. Hoe die devotie in Venezuela kwam, is gemakkelijk na te gaan. Men weet immers hoe de Spaanse Capucijnen in de achttiende eeuw de binnenlanden van Venezuela binnentrokken om de Indianen te bekeren, een vreselijk zwaar werk. „We gaan er heen", zeiden ze, „om te zegevieren of te sterven".

Welnu, deze Capucijnen, propageren daar ook, die devotie tot Maria onze hemelse Herderin. Het volk hield van die devotie en nadat al sinds het begin van de vorige eeuw de Capucijnen van wege de revoultie het land hebben moeten verlaten, leeft er nog altijd onder het volk deze echte devotie, de verering van de H. Maagd als Herderin.

Ook op Curaçao zou deze devotie aan sommigen bekend zijn. Het is moeilijk nog na te gaan of ze hier gebracht is door de verschillende Capucijnen, die hier in de loop der tijden gewerkt hebben, dan wel dat ze door de Venezolanen zelf naar hier is overgebracht.

Br.

BOEKBESPREKING.

Juhász Andor en Juhász Sári
DIT IS GESCHIED IN OOSTENRIJK
Van Serajewo tot Berchtesgaden
Uit het Hongaars door Frans Schneiders
128 bldz. met illustraties
ingenaaid ƒ 1.90; gebonden ƒ 2.50.

Finis Austriae! — Dit is het motief waarop de Hongaarse journalist Andor Juhász zijn boek „Dit is geschied in Oostenrijk" schreef.

Hij had met zijn vrouw en compagnon veel jaren van zeer nabij te maken gehad met het Oostenrijkse politieke leven. Hij had de gevaren, welke deze politiek bedreigden, zien naderen op de wegen der rode vakverenigingen en der Heimwehren en deze gevaren zeer dikwijls besproken met mannen als Seipel, Schober, Frauenfeld, Dollfuss en Schuschnigg.

En toen het einde van Oostenrijk op die historische datum van 11 Maart j.l. gekomen was, zag hij duidelijk en helder de lijnen, waarlangs de gebeurtenissen waren gegaan tot dit punt: het einde van Oostenrijk's **zelfstandig bestaan.**

Streng en objectief deze lijnen volgende schreef hij toen de politieke geschiedenis van Oostenrijk. Hij beschreef niet alleen de feiten, zoals hij deze had waargenomen — **de opstanden der socialisten, de moord op Dollfuss — maar hij beschreef oorzaak en gevolg van deze feiten,** hij legde daartussen het logisch verband en toonde op deze wijze allerduidelijkst de politieke fouten welke sinds de vestiging der Oostenrijkse republiek op elkaar waren gestapeld.

Zo is er een boek ontstaan, dat verbijsterend de langzame en onafzienbare ondergang van een volk toont, welks lot in Berchtesgaden bezegeld werd. Een lot, waardoor de volkeren en regeringen nu nog in spanning en onrust verkeren en welks politieke betekenis voor de toekomst van Europa haast niet te schatten is.

Maar Juhász bewijst in zijn prachtig geschreven, brandend actuele boek aan de hand van feiten, waarbij hij geen personen spaart, dat Oostenrijk's politiek in twintig jaren onafwendbaar tot de Anschluss heeft geleid.

Hij beschrijft de invloed der rode vakverenigingen, hij zet in klare taal de oorzaken der opeenvolgende revoluties uiteen, hij beschrijft deze, niet om den lezer sensatie te verschaffen, maar om te bewijzen hoe politieke fouten zich tenslotte hebben gewroken.

Hij spreekt met Seipel, met Schober, met Seitz, met Frauenheld, met Fey, met Dollfuss, met Schuschnigg en met al de mannen die eens een rol speelden in Oostenrijk's politiek.

De vriendschappen met velen van hen doen hem de objectiviteit niet uit het oog verliezen, hij beschrijft hun karakter maar legt even openlijk de vinger op hun politieke fouten.

Zo begint hij het hoofdstuk over Schuschnigg — daar waar deze past in de politieke gesrhiedenis van Oostenrijk — aldus:

„Schuschnigg, eerlijk van top tot teen, van een stralende intelligentie, brandend van vaderlandsliefde en een pracht-katholiek, die grote Europeaan vol idealen, deze edele humanist, zou voor alles geschikt zijn geweest, alleen niet voor de politiek. Nog minder voor dictator."

Zijn vrouw, Sári Juhász schreef twee hoofdstukken van dit boek, gebeurtenissen, die zij van nabij meemaakte n.l. de moord op Dollfuss en de Frauenfeld-affaire.

Hier bespeurt men, dat er een vrouw aan het woord is, hier is het gevoel gekomen bij het verstand, dat haar man leidde bij het schrijven van dit werk, dat tal van onbekende en verbijsterende feiten geeft.

Als men dit boek gelezen heeft begrijpt men volledig, hoe dit lot zich over Oostenrijk voltrokken heeft.

Verkrijgbaar bij St. Augustinus Boekhandel, alhier.

De mensen verwonderen er zich over, wanneer zij zien dat sommige zielen zo kalm kunnen blijven onder verpletterende slagen. Ze weten niet, zij vermoeden dikwijls zelfs niet, dat God Zijn troost zo wonderlijk kan zenden, daar waar mensen niet helpen **kunnen.**

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

OPSTELLING VAN HET BONDSELFTAL DAT OP ZONDAG 3 JULI EN DINSDAG 5 JULI 1938 TEGEN HET SURINAAMSE ELFTAL ZAL SPELEN.

J. Pinedo (Herc.)

A. J. Maduro (SUBT) — **J. Hollander** (RCC)

W. Leers (J. Hol.) — C. Bloemendaal (Asiento) — H. Royer (J. Hol.)

J. Ramirez (J.Hol.) — A. de Castro (RCC) — R. Maduro (J.Hol.) — Th. Boelhouwer (Asiento) — R. Bernabela (Feyen.)

Aanvoerder: A. J .Maduro

Reserves:

A. Rafaela	SUBT
J. Van Rij	Hollandia
H. A. Maduro	SUBT
J. Rosina	Scherpenheuvel
A. St. Jago	Jong Holland
J. Pieters	SUBT
E. Leonora	Jong Holland
C. Bosch	SUBT

Scheidsrechter: H. Elfrink
Grensrechters: 3 Juli J. Gast — W. Hagendijk
5 Juli P. Tuin — J. Gast

Kleding: 3 Juli Oranje trui / zwarte broek
5 Juli Blauwe trui / zwarte broek

Aanvang: 3 Juli Half vijf
5 Juli Kwart voor vijf

N.B.: Het elftal voor Zondag 10 Juli zal nader worden bekend gemaakt; wijziging door het Bestuu voorbehouden.

Het Bestuur deelt mede dat voor de eerste wedsrijd de heer H. A. Dennert een beker ter beschikking stelt van het winnend elftal, terwijl de tweede wedstrijd beschouwd wordt te zijn de officiele wedstrijd om de van Slobbe-wisselbeker.

De opstelling van het Surinaamse elftal is als volgt:

Naloop
Pique — Zwakke
Balrak — Elschot — Brasdorp
Holband — Landkoer — Bromet — Doesburg — Refos

Reserves: Wijdenbosch, Esajas Reeberg, Mohabier.

WEDSTRIJD — UITSLAGEN.
Zondag 26 Juni 1938.

Jong Holland 2 — Hercules 2	3—1.
Jong Curaçao — D.C.C.	2—0.
Hilversum — Sparta	1—1.

COMPETITIE-STAND

A-klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Jong Holland	4	4	0	0	17	3	8	2.—
S.U.B.T.	3	3	0	0	5	0	6	2.—
Feyenoord	4	2	1	1	9	4	5	1.25
R.C.C.	4	1	2	1	7	3	4	1.—
Asiento	2	0	2	0	4	4	2	1.—
Scherpenheuvel	5	1	2	2	3	6	4	0.80
Hercules	3	0	2	1	0	4	2	0.66
Transvaal	5	0	3	2	5	10	3	0.60
Hollandia	4	0	0	4	2	18	0	0.—

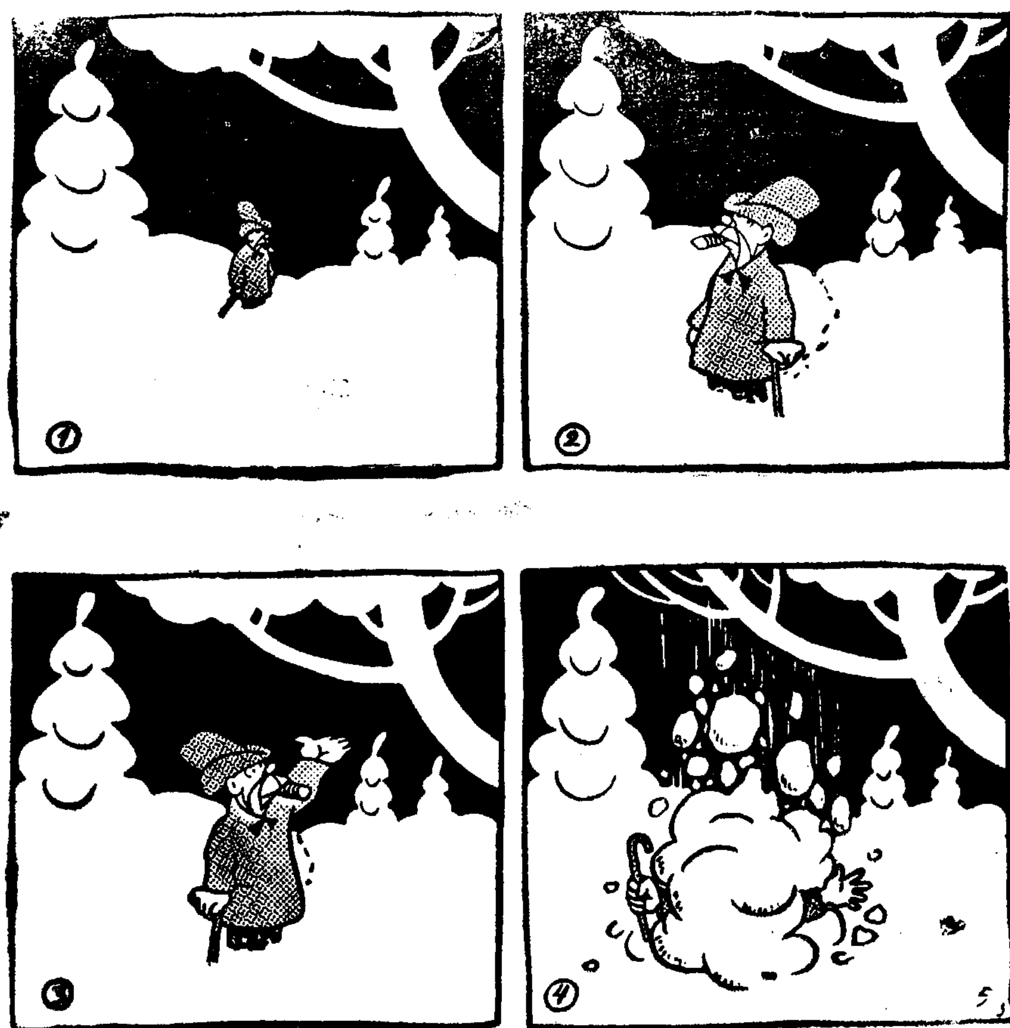
Reserve A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Asiento 2	2	2	0	0	4	1	4	2.—
Jong Holland 2	3	2	1	0	13	2	5	1.66
Hercules	3	2	0	1	5	5	4	1.33
S.U.B.T. 2	4	1	3	0	5	4	4	1.25
Scherpenheuvel 2	3	1	1	1	6	5	3	1.—
R.C.C. 2	4	1	1	2	7	5	3	0.75
Feyenoord 2	4	1	0	3	9	16	2	0.50
Transvaal 2	2	0	0	2	2	6	0	0.—
Hollandia 2	1	0	0	1	0	5	0	0.—

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
Atletico	2	2	0	0	6	0	4	2.—
Jong Curaçao	4	3	1	0	7	2	7	1.75
D.C.C.	3	2	0	1	6	2	4	1.33
Arsenal	2	1	0	1	2	5	2	1.—
Hilversum	5	1	2	2	3	4	4	0.80
Sparta	2	0	1	1	2	4	1	0.50
Atlantico	3	0	1	2	1	4	1	0.33
Be Quick	3	0	1	2	0	6	1	0.33

Junior-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten	gem.
R.C.C.	2	2	0	0	6	3	4	2.—
Scherpenheuvel	2	2	0	0	4	2	4	2.—
S.U.B.T.	2	0	0	2	4	7	0	0.—
Jong Holland	1	0	0	1	1	2	0	0.—
Hercules	1	0	0	1	0	1	0	0.—

DE VERENIGINGEN WORDEN ER AAN HERINNERD, DAT DE ELFTAL-OPGAVEN OVER DE MAAND JULI 1938, UITERLIJK OP DINSDAG 28 Juni 193é, IN BEZIT VAN DEN 2den SECRETARIS, G. M. BELTRAM, BERG-

HET BESTUUR.

ADAMSON DWEEPT MET DE NATUUR.